

Kommentar till Nils-Eric Sandbergs artikel om Konsten att ta död på spararna i SvT nr 2, 2003

NILS-ERIC SANDBERG har skrivit ett utmärkt artikel om våra politikernas bristande respekt och förståelse för långsiktiga ekonomiska samband.

Låt mig bara göra några kompletterande kommentarer:

NES tar upp frågan med pensionerna och det fördelningssystem mellan generationerna, som skapades med ATP-reformen i Sverige. Han sysselsätter sig främst med de ekonomiska konsekvenserna för de allra närmaste generationerna. Tyvärr har de flesta länder i Europa (undantag dock exempelvis Schweiz) valt samma system, så problemet är inte på något sätt unikt för Sverige.

Men det finns också en mer fundamental frågeställning, som kanske borde lyftas fram i ljuset:

Är det rätt att konsumera sina egna ekonomiska tillgångar och lyfta över till nästa generation att ta det ekonomiska ansvaret för vår ålderdom?

Borde det inte vara individens ansvar att under den aktiva tiden ackumulera kapital (exempelvis genom en

försäkringslösning), för att kunna bestrida sina egna kostnader fram till livets slut?

Detta är den moraliska och politiska frågan att ta ställning till.

Att ett bejakande av den frågeställningen sedan är en väg för den av NES efterlysta kapitalbildningen är ett mervärde.

Det handlar, som NES riktigt säger, främst om pensionerna, men även den kostsamma åldringsvården handlar om samma princip,

Vad gäller åldringsvården har ju våra politiska välgörare i regeringen till och med infört en maxtaxa, så att inte heller de mer välbärgade åldringarna behöver betala så höga avgifter.

Tyvärr är detta långfristiga frågor som de politiska partierna förefaller att helst vilja undvika.

Claes-Göran Wik (wikint@telia.com) är civilekonom.

Black Army rules

Justitieministern håller nu på att, med starkt stöd i riksdagen, avveckla medborgarnas grundläggande rättssäkerhet; terroristlagarna för något år sedan var bara början. Nu skall polisen få bugga oskyldiga och vem som helst skall få kroppsvisiteras i jakten på sprayflaskor med färg.

Att döma av justitieministerns lagstiftande är det inte alls i AIK:s fotbollslag han varit aktiv utan i Black Army. Lagarna liknar mest läktarvåld.

En krympande värld?

För trettio år sedan var Sverige världens fjärde rikaste land. Nu är vi det femte rikaste i Norden.

Vi som trodde att globaliseringen krympte världen!

Euroskatteslaveriet över för i år

Den 13 juni hade medborgarna i euroländerna arbetat färdigt för stat och kommun. Från den dagen arbetar de för sin egen brödföda och för sitt eget tak över huvudet. Då upphörde slaveriet.

Svenskarna tvingas däremot slava vidare nästan två månader till för att mätta gökungen i boet.

Och i Sverige betraktas skattetrycket i eurozonen som extremism. Inget politiskt parti vågar ens slåss för att svenskarnas slaveri skall upphöra före semestern.

Alla misstänkta

Förr, 1984 till exempel, hette det att hellre skulle 100 skyldiga gå fria än en enda oskyldig fängslas.

I Sverige 2003 gäller alltså i stället att hellre bugga och kroppsvisitera 100 än att låta en misstänkt gå fri.

Snart är vi inte fattigast

I EU är i dag bara tre länder är fattigare än Sverige. Det är de tre länder i Västeuropa som under efterkrigstiden varit diktaturer. Vi räddas dock av utvidgningen. Om ett år är det hela tretton länder i EU som är fattigare än Sverige. Men på ett år kan mycket hända... tyvärr inte till det bättre.

Dags att sluta tafsa

Under de första fyra månaderna i år har polisen fått in tips om flera hundra kvinnor som påstås sälja sex, enligt Svenska Dagbladet (7/6). Länskriminalen begär nu 12 nya tjänster för att utreda saken och polismästaren låter meddela att andra polisuppgifter får stå tillbaka för detta. Ett hemskt stort problem, med andra ord. Ja, och för den som inte drags med i häxjaktsmentaliteten är det uppenbart vad problemet är. Rättrådiga politiker försöker bestämma under vilka former vuxna män och kvinnor frivilligt får ha sex med varandra. Det har sagda politiker naturligtvis inte med att göra. Låter de bli att tafsa i andras privatliv slipper vi dessutom både angiveri och resursslöseri. Såväl sexköp som koproteri bör vara tillåtet.

Har du glömt oss, Milton?

”Statens storlek bestäms långt mer av hur mycket regeringen kan pressa ut i skatt än av någon ideologi”, hävdar Milton Friedman i en intervju i Financial Times (7-8/6). Det gäller kanske USA, men det finns ju också stater där den styrande ideologins kärna är just att alltid ta ut det maximalt möjliga i skatt. Sverige, till exempel.

Kom hit och titta!

Senare i intervjun menar Friedman att utbildningspolitiken är det värsta exemplet på särintressens skadliga inflytande i USA. Lärarfacken har i kortsiktigt egenintresse lyckats blockera införandet av ett skolpengssystem som hela samhället i övrigt skulle vinna på. Skönt att det också finns områden där Sverige utmärker sig som liberalt föregångsland. Vår skolpeng är mycket mer omvälvande än något man ens vågat föreslå i USA. Och oerhört framgångsrik. Åtminstone anser lärare, elever och föräldrar det.

Skrevtvång

Upprördheten är fortsatt stor över att det är få kvinnor i börsbolagens styrelser. Också borgerliga debattörer kan tänka sig kvoteringslagar. Visst, det vore förmodligen bra för alla om näringslivets värsta och bröligaste herrklubbar splittrades. Men det är märkvärdigt hur svårt det är att komma ihåg en enkel frihetlig grundtanke: Man kan inte lagstifta bort allt som är dumt och skadligt. Politiken måste göra halt någonsans. Långt före frågan om hur styrelsemedlemmar bör se ut i skrevet.

JämO nästa?

”Jag vågar inte lämna över en hel produktionsbudget, bemanning och tidsplan till en kille” säger Anna Carrfors Bråkenhielm, vd på Strix Television till Dagens Industri (16/6), och fortsätter ”Kvinnor på lite mer ansvarsfyllda poster är nästan alltid bättre än sina manliga kolleger på samma nivå”. Om vd:n hade varit en man som uttalat sig nedsättande om kvinnor, istället för tvärtom, hur fort skulle JämO då rycka ut? Nu får vi se om somliga har jämställdhetspolitisk immunitet.

”Många av mina partivänner älskar att lösa svåra politiska och moraliska problem med hjälp av beskattning. Straffavgifter på sådant man ogillar löser det moraliska problemet, intäkterna av samma straffavgifter skall sedan bekosta allt det goda”.
Förre statsrådet Bengt Göransson (s) om trängselskatt. SvD 2003-06-06

Underskott mot alla odds

I Stockholm har vi haft en ohygglig bostadsbrist. Efterfrågan på bostäder var skrämmande, åtminstone skrev tidningarna väldigt mycket om det och socialdemokraterna var fruktansvärt upprörda fram till tredje söndagen i september i fjol.

För att komma över en hyreslägenhet i Stockholms innerstad är man tvungen att betala upp mot 300 000 kronor per rum svart för att få ett kontrakt. Mot den bakgrunden borde man bli häpen när finansborgarrådet Billström meddelar att de kommunala bolagen, med tillgångar på tiotusentals lägenheter i dessa attraktiva lägen, inte klarar att bygga utan ekonomiskt stöd. Hon vill att bolagen skall bygga 8 000 lägenheter de närmaste åren men ”det klarar de inte utan investeringsbidrag och lägre kommunala avgifter”.

Hon fortsätter: ”Vi vill kunna utveckla våra bolag på lång sikt. Därför räcker det inte med olika tillfälliga lösningar. Staten måste ta ett mycket större ansvar för finansieringen.”

Tycker Billström alltså att det är rimligt att för all framtid driva fastighetsförvaltning centralt i Stockholm med stora underskott? Och vad menar hon när hon till DN säger att ”vi har ingen riktig bostadspolitik så länge det bara finns tillfälliga stöd”?

En del av oss ser det uppenbara; Vi har bostadspolitik. Det är därför det inte går att förvalta hyreshus i landets mest attraktiva lägen utan förluster, trots att folk är nästan desperata för att få en bostad där.

Antingen – eller

En statlig utredare föreslår att ingen över 42 års ålder ens skall få ansöka om att adoptera små barn. Det är för gammalt. Adoption bör inte ”ses som ett sätt för västerländska vuxna att bilda familj”, utan barnens bästa skall styra. Jaha, det låter kanske fint. Dock fattade riksdagen alldeles nyligen beslut om att homosexuella par skall få prövas som adoptivföräldrar. De som motsatte sig detta, med hänvisning till barnens intressen, avfärdades som homofober. Alla adoptivföräldrar skulle prövas förutsättningslöst, det var bäst för barnen, menade riksdagsmajoriteten. Om man nu väljer att införa tvingande åldersgränser kommer riksdagsbeslutet om homooptioner att framstå som en billig flört med gayvärdens kändisar. Och det var det väl inte?